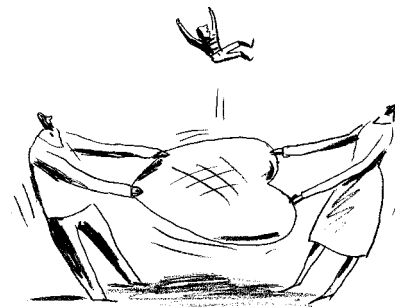
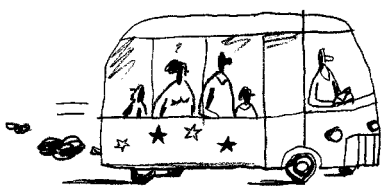

Drogocenne dzieci, drogocenni rodzice

Rodzina w centrum walki z ubóstwem dzieci w Europie

„Drogocenne dzieci, drogocenni rodzice” to publikacja z 2004 roku przedstawiająca analizę sytuacji w 10 krajach europejskich: Niemczech, Belgii, Hiszpanii, Francji, Włoch, Luksemburga, Polski, Rumunii, Wielkiej Brytanii oraz Szwecji. Omówiono w niej problematykę ubóstwa wśród dzieci w kontekście uznania rodziny oraz łączących ją więzi społecznych, jako źródła walki z ubóstwem oraz wskazano na sposoby wspierania tychże więzi.

Zalecenia w zakresie opracowania unijnej strategii walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym:

- **Włączanie dzieci i ich rodzin w prowadzone badania naukowe oraz ewaluację działań mających na celu zwalczanie ubóstwa wśród dzieci**

Powodzeniu działań na rzecz walki z ubóstwem wśród dzieci zagraża brak aktywnego udziału w nich osób żyjących w ubóstwie.

Zalecamy, aby:

- podejmowane były wysiłki na rzecz lepszego zrozumienia i tworzenia warunków niezbędnych do prowadzenia konstruktywnego dialogu oraz współpracy między ubogimi a instytucjami zaangażowanymi w walkę z ubóstwem i wykluczeniem społecznym;
- projekty oraz badania były realizowane zarówno w wymiarze jakościowym jak i partycypacyjnym;
- we współpracy z rodzinami wypracowano nowe wskaźniki ubóstwa oraz wykluczenia społecznego specyficzne dla sytuacji dzieci;
- dzieci i rodzice pomagali w rozumieniu tego, co stanowi kluczowe elementy dzieciństwa i decyduje o dalszych losach dzieci oraz jak zapewnić te elementy każdemu dziecku.

- **Dostrzeżenie aktywnej roli dzieci i wspieranie ich w wypełnianiu jej**

Dzieci mogą być motorem zmian zarówno w rodzinie jak i w szerszym kręgu. Dzieci potrzebują przyjaciół- dla siebie, dla swoich rodzin i w swoim dorosłym życiu.

Zalecamy, aby:

- została doceniona rola, jaką dzieci odgrywają w swoich rodzinach, szkole, lokalnej społeczności oraz w walce przeciw ubóstwu i wykluczeniu;
- podjęto działania na rzecz dotarcia do dzieci będących w najtrudniejszej sytuacji.

- **Spojrzenie na rodzinę jako na sieć więzi społecznych i emocjonalnych, oraz źródło umiejętności i mocnych stron**

Rodziny nie mogą żyć bez więzi przyjaźni i wsparcia. Powinny być one postrzegane poprzez kontekst lokalnego środowiska i więzi, które je łączą –zarówno więzi jakie rodzina buduje i do jakich nie ma dostępu.

Zalecamy:

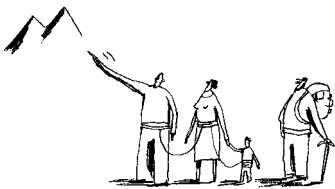
- określenie jakie warunki są potrzebne do spełnienia w lokalnej społeczności oraz środowisku domowym, aby zapewnić rodzinom wsparcie i umożliwić im realizację ich potencjału;

- o rozwijanie wymiany informacji i pomysłów pomiędzy osobami zaangażowanymi w programy, w których rodzina jest postrzegana jako podstawowa grupa, od której zaczynają się indywidualne i wspólne działania;
 - o oparcie się na istniejących programach wsparcia rodziny i jej rozwoju w kształtowaniu europejskich strategii walki z ubóstwem i wykluczeniem, w szczególności wśród dzieci;
 - o monitorowanie i ewaluację realizacji polityki UE dotyczącej promowania „działań na rzecz ochrony solidarności z rodzinami, we wszystkich jej przejawach”;
 - o monitorowanie sposobów realizacji innych strategicznych celów (związanych z pracą, zasobami finansowymi), by nie wpływały one negatywnie na życie rodzinne i na projekty mające na celu pomoc dzieciom i rodzicom „żyć i wzrastać razem.”
- **Zrozumienie zależności łączących politykę ochrony dzieci i strategię walki z ubóstwem i wykluczeniem**

Niezbędnym jest dogłębne zrozumienie istniejących na poziomie europejskim zależności pomiędzy strategiami walki z ubóstwem oraz wykluczeniem a polityką ochrony praw i dobrostanu dziecka.

Zalecamy:

- o przeprowadzenie badań i zgromadzenie danych pokazujących liczbę dzieci i rodzin będących w zasięgu oddziaływań systemu pomocy społecznej oraz ich obecną sytuacją, szczególnie socjalną i ekonomiczną;
- o długookresowe badania nad doświadczeniami dzieci i tych rodzin, u których miała miejsce interwencja opieki społecznej oraz nad skutecznością i stosowności podejmowanych działań;
- o ewaluację pracy pracowników pomocy społecznej mających w swych obowiązkach wsparcie rodzin i zagwarantowanie poszanowania przysługujących im praw;
- o przeprowadzenie ogólnoeuropejskich badań nad wpływem strachu rodziców przed korzystaniem z usług instytucji pomocowych, wynikającego z przekonania o możliwych niepożądanych działaniach tych służb, a zwłaszcza do odebrania im dzieci,
- o uwzględnienie wniosków z powyższych analiz w unijnym programie Daphne na rzecz przeciwdziałania przemocy wobec dzieci, młodzieży i kobiet.

- **Wsparcie profesjonalistów w zmianie podejścia do problemów rodzin, z którymi mają do czynienia w praktyce zawodowej**

Ewaluacja metod pracy z rodzinami zgodnych z celem 4b Strategii Integracji Społecznej („dostosowanie pracy instytucji i służb socjalnych do potrzeb ludzi”) powinna przynieść odpowiedź na pytanie w jaki sposób strategię zawartą w Narodowych Planach na rzecz Integracji Społecznej

są wprowadzane w życie i przyjmowane, nie tylko przez profesjonalistów, ale również przez rodziny, które są ich beneficjentami.

Zalecamy:

- o wypracowanie nowych form szkolenia oraz superwizji osób, które w swojej pracy interweniują w życie rodzinne, tak aby mogły one ukształtować nowe, całościowe spojrzenie na rodzinę, uwzględniające łączące ją więzi społeczne;
- o wypracowanie takich form współpracy z rodzinami, które uwzględniają ich aspiracje i możliwości;
- o włączenie rodziców, w których rodzinach interweniowała pomoc społeczna, w proces szkolenia pracowników socjalnych i pedagogów szkolnych;
- o priorytetowe traktowanie działań mających na celu znalezienie rozwiązań alternatywnych w stosunku do rozdzielania dzieci od rodziców w sytuacjach ubóstwa i wykluczenia;
- o przeznaczenie środków finansowych na zapewnienie osobom zajmującym się zawodowo wsparciem rodziny sprzyjających warunków do poszukiwania innowacyjnych metod pracy i zdobywania wiedzy.

Pełną wersję dokumentu po francusku lub po angielsku można zamówić pod adresem: ATD Fourth World Europe, 107 avenue du Général Leclerc, 95480 Pierrelaye, Francja (koszt 12 euro) Dokument jest także dostępny w formie elektronicznej na stronie:

www.atd-quartmonde.org/Precieux-enfants-precieux-parents.html

www.atd-fourthworld.org/Valuing-children-valuing-parents.html

